

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/4/2021
Identifikačné číslo spisu:	6218202245
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:6218202245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci prejednávania dedičstva po poručiteľovi Q. V., nar. XX. P. XXXX, zomr. XX. Q. XXXX, naposledy trvalým pobytom v S. B. XX, za účasti dedičov 1/ P. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom v A. XXX, 2/ V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom v A., V. XXX/X, 3/ Ľ. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom v A., V. XXX/X, 4/ V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom v A., V. XXX/X, 5/ dedičia po neb. Q. V., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom v A., V. XXX/X, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3D/217/2018, o návrhu dedičky P. B. na prikázanie prejednávania veci inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3D/217/2018 Okresnému súdu Bardejov n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „okresný súd“) podaním z 29. apríla 2021 predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu dedičky P. B., ktorý mu bol doručený 27. júla 2018, na prikázanie prejednávania veci Okresnému súdu Bardejov z dôvodu vhodnosti. Návrh odôvodnila tým, že všetci zákonní dedičia po poručiteľovi majú adresu trvalého pobytu v A., pričom vzhľadom na vek a zdravotný stav sa jej javí z hľadiska hospodárnosti účelné, aby vec prejednal a rozhodol Okresný súd Bardejov.

2. Dňa 19.11.2020 boli súdu prvej inštancie doručené dve písomné vyjadrenia s textom „Áno súhlasíme o jednanie v Bardejove“, z ktorých vzhľadom na absenciu označenia pisateľa a podpisu nie je zrejmé, kto a kedy takýto súhlas prejavil (č. l. 44, 45 spisu).

3. Dedič 4/ s návrhom na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti súhlasil.

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Konanie o dedičstve je upravené v § 158 až § 219 Civilného mimosporového poriadku, ktorý ale

osobitné ustanovenia týkajúce sa prikázania sporu (veci) inému súdu neobsahuje. Namieste je preto aplikácia § 39 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

7. Podľa § 39 ods. 3 Civilného sporového poriadku o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

8. Najvyšší súd v zmysle § 39 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

9. Predpokladom prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti je existencia okolností umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou CSP). Prejednávanie a rozhodovanie sporov (nesporových konaní) súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu (veci) inému súdu je len výnimkou z tohto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby sa sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Práve so zreteľom ku charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

10. Ako je uvedené vyššie, dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len okolnosti umožňujúce hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu (nesporovej veci) iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán sporu (účastníkov konania), pričom na pomery strany sporu (účastníka konania), ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na druhú stranu sporu (ostatných účastníkov konania). Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán sporu (účastníkov konania).

11. Najvyšší súd po preskúmaní predloženej veci dospel k záveru, že nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Okresný súd Veľký Krtíš, na ktorom konanie začalo) vec prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú, no skutočnosti, ktorými dedička P. B. odôvodnila vhodnosť ňou navrhovanej delegácie nevykazujú charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností s ňou uvedenými (nepreukázanými) zdravotnými problémami nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu, nakoľko sa nevyznačujú takou výnimočnosťou, aby bolo možné vyhovieť jej návrhu. Rovnako ani výška veku dedičov ako dôvod delegácie sama o sebe nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu (napríklad, že strana sporu nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné, a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu.

12. Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nemožno predpokladať, že miestne nepríslušný súd zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke

spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu. V danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok